

HODNOCENÍ ZÁKLADNÍHO KURSU FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ PODLE ECTS STUDENTY

Jaroslava Janhubová

Výuka základního kursu účetnictví

Na začátku akademického roku 2006/7 začala katedra finančního účetnictví a auditingu vyučovat pro všechny obory studia VŠE v Praze základní kurs finančního účetnictví podle zásad ECTS¹. Koncepce tohoto předmětu se musela podřídit několika omezením: snížení počtu semestrů výuky a tím úhrnné výměry vyučovacích hodin (tzv. přímé výuky) týdně, menší ohodnocení započítatelnými jednotkami (kredity).

Pro katedru znamenala tedy příprava výuky nově pojímaného předmětu splnění vzájemně se vylučujících požadavků: na jedné straně zachovat didakticky i obsahově propracovanou náplň vyučované látky, na druhé straně zmenšit rozsah výuky na jeden semestr spolu se ztrátou významné zpětné vazby, kterou představovala až dosud požadovaná bakalářská zkouška z účetnictví. Přestože jsme si byli vědomi, že celková obsahová náplň dřívějších dvou semestrů bude nutně výrazně zkrácena, přistupovali jsme k nové výuce tak, abychom mohli s klidným svědomím prohlásit, že student minimální poznatky ze základů finančního účetnictví získal a nadto si „prakticky“ vyzkoušel metodická řešení hlavních účetních problémů podnikové praxe (odepisování dlouhodobého majetku, následné změny ocenění aktiv a závazků, zobrazení procesu výroby či nákupu a prodeje zboží, sestavování a hlavní obsahová charakteristika základních účetních výkazů podle mezinárodních standardů - mimo jiné).

Ve vlastní výuce byl zařazen model tzv. „skupinové práce“ ve cvičeních. Ten je orientován vedle samostatného procvičování probrané látky na zpracování (resp. vyřešení) konkrétně problémově zadaných úloh – případových studií – a jejich veřejnou prezentaci s určitou následnou diskusí. Didaktické kontrolní prvky představují v tomto pojetí výuky vedle hodnocených výstupů jednotlivých případových studií také tři průběžné testy z procvičované látky a závěrečná písemná zkouška. Klasifikace studenta se skládá z 50 % z hodnocení průběžné práce v semestru a z 50 % z hodnocení závěrečné písemné zkoušky, přičemž pro závěrečnou známku je určující celoškolně platná procentuální škála klasifikací A-F, respektive 1-4.

Zpětná vazba pro vyučujícího

Vzhledem k tomu, že zvýšené nároky na studenta představované celkovými požadavky na úspěšné ukončení semestrového kursu v novém pojetí znamenají automaticky násobné zvýšení nároků na vyučující, má v této souvislosti zásadní význam získání co největší šíře poznatků o přijetí, resp. zhodnocení způsobu a forem výuky studenty samými. Již na počátku prvého z dosavadních dvou semestrů, ve kterých se inovovaná výuka dosud uskutečnila, jsem studentům zadala a stručně analyzovala několik „vstupních“ anketních otázek sondujících jejich názory². Na tuto anketu jsem nyní navázala zpracováním, zadáním a analýzou další ankety, která se na rozdíl od první zaměřila především na názory studentů na právě absolvovaný semestrový kurs. Rozdáno bylo 81 formulářů, návratnost byla 44 %.

Při rozboru získaného vzorku anketních formulářů jsem věnovala pozornost průměrnému pozitivnímu a průměrnému negativnímu hodnocení jednotlivých otázek a dále odlišnostem v odpovědích studentů, kteří před VŠE absolvovali, resp. neabsolvovali obchodní akademii nebo střední školu s výukou účetnictví. Podstatná část anketního formuláře byla zaměřena na volné slovní hodnocení určitých problémových nebo pro vyučující zajímavých prvků obsahu a způsobů

¹ European Credits Transferring System – evropský systém převoditelných kreditů.

² srov. Janhubová, J [1]

(forem) výuky. Tato část na své zpracování teprve čeká, protože je nutno přistupovat k její analýze jinými prostředky než „četnostní statistikou“.

Forma a vyhodnocení anketního šetření

Tabulka číslo 1 obsahuje vzor anketního formuláře s otázkami. Vyplývá z něj také, u které z otázek bylo možno formalizovat odpovědi do škály: „výborná – dobrá – horší – špatná“ a následně je zpracovat do přehledů relativních četností a z nich vyplývajících hlavních poznatků, resp. závěrů¹.

Tabulka číslo 2 uvádí absolutní i relativní (v procentech) četnosti odpovědí a až d u otázek, kde je to relevantní. Mnohem názorněji o celkovém profilu odpovědí vypovídá Graf I., který redukoval čtyřmístnou škálu odpovědí na polární vyjádření (sečtením „výborná“ a „dobrá“ jako pozitivních na jedné straně, „horší“ a „špatná“ jako negativních na druhé straně) a souhrnně ukazuje převažující tendence v hodnocení příslušných otázek.

Jestliže mám podtrhnout některé výsledky tohoto prvního souhrnného zpracování, které bude následováno dalším rozbořem, zejména pak slovních odpovědí, uvedu na prvním místě ze strany studentů odlišná očekávání u přednášek; zdá se, že přínos přednášek je studenty hodnocen negativně bez ohledu na osobu přednášejícího a s tím je spojen i pokles návštěvnosti přednášek². Další poznatek převažujícího negativního hodnocení představuje náročnost některých semestrových (průběžných) testů a zadaných „případových studií“.

V celkovém souboru anketních odpovědí se významně neprojeví odlišnosti v hodnocení studenty, kteří absolvovali před VŠE obchodní akademii, a těmi, kteří absolvovali gymnázium.

Závěr

Výuka základního kursu v inovované podobě bude pokračovat, i když katedra uvažuje o určitých odlišnostech v jeho obsahu podle jednotlivých fakult VŠE. To znamená, že na získané poznatky je třeba bezprostředně reagovat úpravou, resp. doplněním těch částí, které studenti vyhodnotili v převážné míře negativně. Naopak ponechat, resp. stabilizovat je třeba ty složky výuky, které studenti akceptují pozitivně.

Abstrakt:

Příspěvek se zabývá konkrétním příkladem získávání informační zpětné vazby učitele od studentů ve výuce základního kursu účetnictví podle zásad ECTS na VŠE. Je prezentován anketní formulář a základní souhrnné vyhodnocení odpovědí, které lze jednoduše kvantifikovat pomocí škály.

Klíčová slova: základní kurs účetnictví, anketa, analýza

Abstract:

The article discusses about a survey, which was presented to graduates of basic Accounting Course at the end of the semester. Autor shows us first results of analysis.

Key words: basic Accounting Course, Opinion Survey, Analysis

JEL Classification: M40

¹ Zvolená škála záměrně nepřipouští „neutrální“ stanovisko, což se u některých studentů setkalo s nepochopením a bylo považováno za chybu.

² Bude vhodné vyhodnotit tuto skutečnost v závislosti na faktu, že prezentace všech 13 semestrových přednášek je od počátku výuky studentům k dispozici na internetu.

Literatura:

- [1] Janhubová, J.: Studenti k novému pojetí výuky finančního účetnictví na VŠE. In: Zelenková, M. (ed.): Změny účetní a daňové legislativy v roce 2007 a příprava výuky na tyto změny, sborník pedagogické konference KFÚ VŠE. Praha, Oeconomica 2006, ISBN 80-239-8367-9

Kontakt:

Jaroslava Janhubová, Ing., katedra finančního účetnictví a auditingu VŠE v Praze, nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3, tel. +420 224095169, e-mail: janja@vse.cz

Tabulka 1 – Anketní formulář:

Vážení studenti, absolventi kursu 1FU201 - nyní, v závěru semestru, se na Vás obracím s prosbou o vyplnění několika anketních otázek, které se tohoto kursu úzce dotýkají.

Jedná se o zcela neformální anonymní dotazník, neboť mám skutečný zájem dozvědět se Vaše názory.

Upozornění!!! Není-li u otázky uvedeno něco jiného, vyznačte svoje hodnocení podle stupnice: **a** – nejlepší,....., **d** – nejhorší

1. Přínos přednášek k pochopení probírané látky:
2. Srozumitelnost výkladu na přednášce:
3. Zajímavost přednášek:
4. Vyznačte míru své (ne)účasti na přednáškách:
a-téměř všechny **b**-více než polovina **c**-méně než polovina **d**-nikdy nebo jen zcela výjimečně
5. Byl jsem zapsán na přednášky: **a** - pondělí 14:30 (Janhuba) **b** - pondělí 18:00 (Roubíčková)
6. Zajištění předmětu literaturou a ostatními studijními materiály – dostupnost:
7. Zajištění předmětu literaturou a ostatními studijními materiály – kvalita:
8. Návaznost obsahu přednášek a cvičení v průběhu semestru:
9. Organizace práce na cvičeních v průběhu semestru (využití času, užitečnost)
10. Přístup vyučujícího na cvičeních ke studentům:
11. Náročnost prvního průběžného testu (rozhava+změny+otázky=max 10b)
(a- velmi vysoká ... d-velmi nízká - tento způsob hodnocení platí pro otázky 11.-20.)
12. Náročnost druhého průběžného testu (účtování+výkazy=max 10b)
13. Náročnost třetího průběžného testu (3 otázky=max 5b)
14. Náročnost první případové studie – Leposta – zásoby (max 5b)
15. Náročnost druhé případové studie –Hobra – účtování včetně členění nákladů+výkazy(max10b)
16. Náročnost třetí případové studie – Dobrota - oceňování+daně (max 5b)
17. Náročnost závěrečného testu - ve zk.období -t.ot.+ 5příkl. (max 50b)
18. Jak hodnotíte přínos zpracování případových studií pro podporu samostudia
19. Jaká byla intenzita Vaší vlastní domácí přípravy na jednotlivá cvičení (v prům. za semestr)
20. Jaký je podle Vás celkový efekt práce ve skupinách (doplnění látky při absenci, vypracovávání domácích úkolů, konzultace...)
21. Jak hodnotíte svůj osobní přínos k výsledkům práce Vaší skupiny
22. Má podle Vašeho názoru smysl hodnotit aktivitu studenta v hodině formou docházky, příkladů, (popište svůj názor)
23. Vaše hodnocení náročnosti 1FU201 ve srovnání s obdobně koncipovanými předměty plánu „E“
a-náročnější **b**-srovnatelně náročný **c**-méně náročný **d**-spíš nenáročný
24. Jakou střední školu jste absolvoval (a):
a - OA **b** - jiná SŠ s výukou účetnictví
c- gymnázium **d** - jiná SŠ bez výuky účetnictví
25. Co Vám na předmětu nejvíce vadilo?
26. Co Vám naopak nejvíce vyhovovalo?
27. Máte nějaký nápad, jak by bylo možno předmět „vylepšit“?

Tabulka 2

č. otázky	A			B			C			D			bez odp.		
	celkem	OA	G+ost.	celkem	OA	G+ost.	celkem	OA	G+ost.	celkem	OA	G+ost.	celkem	OA	G+ost.
1	2	0	2	21	7	14	7	1	6	2	1	1	4	0	4
2	7	0	7	21	9	12	4	0	4	0	0	0	4	0	4
3	1	0	1	11	4	7	17	5	12	3	0	3	4	0	4
4	10	1	9	7	2	5	14	6	8	5	0	5	0	0	0
6	24	6	18	8	0	8	3	2	1	1	1	0	0	0	0
7	13	2	11	16	4	12	4	3	1	3	0	0	0	0	0
8	11	1	10	18	8	10	3	0	3	0	0	0	4	0	4
9	23	6	17	10	3	7	3	0	3	0	0	0	0	0	0
10	29	9	20	5	0	5	1	0	1	0	0	0	1	0	1
11	0	0	0	9	4	5	23	3	20	4	2	2	0	0	0
12	5	0	5	24	5	19	4	2	2	3	2	1	0	0	0
13	1	0	1	12	3	9	20	5	15	3	1	2	0	0	0
14	7	3	4	14	5	9	13	0	13	2	1	1	0	0	0
15	9	2	7	22	5	17	4	1	3	1	1	0	0	0	0
16	6	1	5	16	3	13	13	4	9	1	1	0	0	0	0
17	5	3	2	15	3	12	13	3	10	3	0	3	0	0	0
18	12	4	8	11	2	9	10	1	9	3	2	1	0	0	0
19	7	2	5	16	5	11	12	1	11	1	1	0	0	0	0
20	8	2	6	14	3	11	11	3	8	3	1	2	0	0	0
21	12	5	7	21	4	17	3	0	3	0	0	0	0	0	0
23	11	1	10	18	5	13	5	1	4	2	2	0	0	0	0

Graf I.

